

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

prosinec 2021

CO UVIDÍTE V MUZEU JINDŘICHOHRADECKA V PRŮBĚHU PROSINCE

V prosinci budeme pořádat řadu tradičních adventních a vánočních koncertů, budeme mít přístupnou vánoční výstavu v kostele sv. Jana Křtitele a těšit se můžete i na návštěvu jesliček – pokud nám v tom nezabrání vládní nařízení ohledně protikoronavirových opatření.

Prvním na řadě by měl být koncert vokálního souboru X-tet, který letos dovršil 15 let působení od svého vzniku. Koncert plný spirituálů a vícehlasých skladeb zazní v kapli Nanebevzetí Panny Marie v sobotu 4. prosince od 18.00 hodin, vstupné na něj činí 100 Kč dospělí a 50 Kč platí děti. Druhým tradičním koncertem měl být koncert dětských pěveckých sborů Nova Domus a Novadomáček s názvem Chvála zpěvu. Tento koncert se ale ruší.

Jindřichohradecký pěvecký sbor Smetana zazpívá tradiční Českou mši vánoční „Hej Mistře!“ Jana Jakuba Ryby ve čtvrtek 16. prosince od 19.00 hodin v kostele sv. Jan Křtitele, opět je na něj vstupné dobrovolné. Žestový soubor Trumpet tune rozezní své tuby a trubky na posledním Vánočním koncertě v sobotu 18. prosince od 17.00 hodin v kapli Nanebevzetí Panny Marie, vstupné na něj činí 100 Kč za dospělé a 50 Kč za děti.

V kostele sv. Jana Křtitele bude přístupna výstava Betlémy, řezba a portréty Karla Pavlíkovského, což je výstava z cyklu Vánoce u Svatého Jána. Přístupna bude denně mimo pondělí a mimo Štědrý den a Silvestr. V areálu kláštera je možné ještě navštívit výstavy Tradice jedné hranice a Dolní náměstí – svědek dějin. Dále pak malou výstavku o Janu Amosí Komenském a v křížové chodbě výstavu Patrika Proška Hic et nunc, včetně anamorfního portrétu Tomáše Krúzy v sakristii kostela.

Jesličky a stálé expozice v jezuitském semináři na Balbínově náměstí je možno navštívit od 15. prosince denně, na Štědrý den a na Silvestra jen dopoledne a letos je poprvé umožněno zakoupení vstupenek přes pokladní systém on-line přímo z pohodlí vašeho domova na stránkách www.mjh.cz a to na konkrétní čas, který si vyberete.

Prejeme krásné prožití adventního období a blížících se Vánoc a těšíme se na vás.

Pavla Michalová

BOHUSLAV BALBÍN BY SLAVIL

3. prosince uběhne 400 let od narození významného českého humanisty, historika a vlastence Bohuslava Balbína. Pocházel z vladycké rodiny Balbínů z Vorličné a narodil se v Hradci Králové. V patnácti letech vstoupil do jezuitského řádu a po svém vysvěcení působil jako misionář, posléze jako profesor na jezuitských kolejích v Českých zemích. Do Jindřichova Hradce přišel v roce 1655 jako učitel do třídy rétoriky, ale už v dalším roce se stal prefektem celého gymnázia. Během zdejšího šestiletého působení uspořádal slavatovskou knihovnu a v zámeckém archivu sbíral prameny ke svým pozdějším historickým pracím. Také se zabíral místními pověstmi, zejména o Bílé paní, jíž mylně ztotožnil s Perchtou z Rožmberka. Autor pozdější latinské *Rozpravy na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého* za svého pobytu v Jindřichově Hradci pilně pracoval a např. uspořádal básnickou sbírku *Examen Mellisaemum*, kterou věnoval Ferdinandu Vilému Slavatovi, či vydal spis o poutním kostele v Tuřanech u Brna. Na jeho počest bylo v roce 1887 nazváno Seminářské náměstí, k němuž přiléhá dnešní budova Muzea Jindřichohradecka, náměstím Balbínovým. O životopise Bohuslava Balbína, jakož i mnoha dalších osobností spojených s Jindřichovým Hradcem, podrobněji pojednává kniha Štěpánky Běhalové a Františka Fürbacha *Nezapomenutelné osobnosti v historii města Jindřichův Hradec*, kterou je možné zakoupit v městském informačním centru.

Lenka Dvořáková

PERIODICKÁ PAMĚŤ

Konference z cyklu Knižní kultura 19. století

Koncem října 2021 proběhla v Muzeu Jindřichohradecka odborná konference z cyklu Knižní kultura 19. století PERIODICKÁ PAMĚŤ. Muzeum ji uspořádalo ve spolupráci s Národním muzeem a Metodickým centrem pro knižní kulturu a literární muzea při Památníku národního písemnictví. Cílem setkání bylo komplexně sledovat oblast periodického tisku 19. století a rozvíjet spolupráci paměťových, akademických i vědeckých institucí. Jejimi odbornými garanty byli PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D. a PhDr. Jaroslav Pikal z Muzea Jindřichohradecka, Mgr. Alena Petruželková z Památníku národního písemnictví, Mgr. Martin Sekera, Ph.D. z Národního muzea a Mag. Dr. Michael Wögerbauer z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky.

Program konference zahrnul široké rozmezí témat uspořádaných do třech bloků: *Impérium médií 19. století*, *Periodika 19. století ve třetím tisíciletí* a *Restaurování a ochrana*.

Konference otevřela téma, kterému dosud nebyla komplexně věnována pozornost a v kontextu přednesených příspěvků nastolila otázky a problémy, kterým je třeba se věnovat do budoucna. Záměr uskutečnit multioborové setkání odborníků z akademických, vědeckých a paměťových institucí nad tématem periodik 19. století byl naplněn. S příspěvky vystoupili vedoucí osobnosti i specialisté z celostátních institucí, jako je Národní knihovna, Národní muzeum, Památník národního písemnictví, Akademie věd České republiky, Karlova univerzita, Pardubická univerzita, Moravská zemská knihovna a Moravské zemské muzeum, Masarykův ústav a Archiv AV ČR. Nechyběli zástupci krajských knihoven, knihoven muzeí a galerií a oblastních a okresních archivů. Vítejným vzhledem ze zahraničí byly příspěvky z Prešovské a Trnavské univerzity.

Tematické periodik 19. století bude věnováno v příštím roce také monotematické číslo recenzovaného časopisu Národního muzea *Acta Musei Nationalis Pragae - Historia litterarum* v roce 2022.

Štěpánka Běhalová

JINDŘICHOHADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY PAMÁTNÍK ŠOA

Nejmladší realizací, se kterou se seznámíme v rámci seriálu se stal památník šoa – připomínka holocaustu a obětí rasové perzekuce židovského obyvatelstva v letech 1939–1945. Během holocaustu, cíleného vyvražďování Židů nacisty, došlo k násilnému odsunu všech více než 130 jindřichohradeckých občanů židovského vyznání, a to dne 22. května 1942 společným transportem do koncentračního tábora v Malé pevnosti Terezín a poté do dalších vyhlazovacích táborů. Jejich tragické oběti mělo, téměř na den přesně, po 75ti letech citlivě uctít nově vzniklé umělecké dílo.

Slavnostního odhalení památníku, jenž proběhlo v neděli 21. května 2017, se zúčastnila zhruba stovka lidí, mezi kterými byli kromě autora členové pořádajícího spolku Zikaron, zástupci města coby hlavního sponzora, potomci perzekuovaných rodin a jako host se dostavil i přímý účastník transportu Ing. František Fantl.

Jako autor pomníku, který vyšel na částku přesahující 200 000 Kč, byl vybrán místním občanům známý jindřichohradecký akademický sochař a restaurátor Vladimír Krninský (1951–). Tento absolvent sochařského ateliéru profesora Josefa Malejovského na pražské VŠUP, kterou navštěvoval v letech 1979–1985, koncipoval svůj poz-

ději realizovaný návrh jako rozloženou židovskou hvězdu uprostřed níž roste strom. Jejich šest částí, jednoduchých bloků z leštěné žuly tvořící jednotlivá ramena na sebe opticky navazuje. V původním Krninského projektu měly fragmenty Davidovy hvězdy sloužit jako lavičky, na které si budou moci obyvatelé města či jeho návštěvníci sednout a ve stínu lípy odpočívat a rozjímat. Stále rostoucí český národní strom navíc svým tvarem připomíná odvěky náboženský a národní symbol lidu Izraele, sedmiramenný svícen zvaný menorah.

Ovšem díky nesouhlasu obyvatel Zákosteleckého náměstí došlo investorem, městem na úpravu projektu a tím i na vyvýšení terénu, ohraničení blízkého okolí památníku obrubníkem a na zasazení okrasných květin a bylin, které dodnes znemožňují bližší kontakt s částmi díla, tak jak bylo autorem zamýšleno. Ten i přes nepůvodní úpravu konceptu žulové bloky opět vyzvedl nad úroveň stávajícího terénu a opět jim vrátil status laviček. Další druhotnou invencí autora se stalo umístění stylizované lidské postavy v životní velikosti, která drží v ruce desku se jmény všech transportovaných osob. Bez tohoto autorského zásahu by návštěvníci náměstíčka nacházejícího se uprostřed bývalé židovské čtvrti nezískali správné historické souvislosti.

Přesto v současné době památník stále čeká na dokončení původní autorovy myšlenky, tedy až se prostor doopravdy stane místem setkávání, rozjímání a odpočinku..

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí, od 15. prosince denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. Na Štědrý den a na Silvestra pouze dopoledne **Výstavní prostory v minoritském klášteře a kostel sv. Jana Křtitele** jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin, na Štědrý den a na Silvestra uzavřeno, a **městská vyhlídková věž** je pro veřejnost uzavřena

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

ADVENTNÍ KONCERT dětských pěveckých sborů **CHVÁLA ZPĚVU SE RUŠÍ.**

ADVENTNÍ KONCERT vokálního souboru **X-TET** se koná v **sobotu 4. prosince od 18.00 hodin** v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Vstupné činí 100 Kč, děti 50 Kč.

Setkání Spolku přátel starého Jindřichova Hradce je v prosince zrušeno.

VÁNOČNÍ KONCERT pěveckého sboru **SMETANA** se koná ve **čtvrtek 16. prosince od 19.00 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Na programu: Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby Hej Mistře! Vstupné dobrovolné.

V neděli 18. prosince od 18.00 hodin se koná **ADVENTNÍ KONCERT** žesťového souboru **TRUMPET TUNE** v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Vstupné 100 Kč, děti 50 Kč.

Výstava BETLÉMY, DŘEVOŘEZBY A PORTRÉTY KARLA PAVLÍKOVSKÉHO z cyklu **Vánoce u svatého Jána** je v kostele přístupna do 6. ledna 2022.

Zveme Vás srdečně na výstavu PERIODICKÁ PAMĚŤ, uspořádané ke 150. výročí založení týdeníku *Ohlas od Nežárky*, do výstavní síně „V jezuitském semináři“. Výstava potrvá do 6. ledna 2022.

Výstava TRADICE JEDNÉ HRANICE / TRADITIONEN EINER GRENZE s interaktivními prvky pro děti je ve výstavním sále „Ve Svatojánském“, v konferenčním sále muzea je přístupna výstava z cyklu **MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC VE SBÍRKÁCH MUZEA**, kapitola I. **DOLNÍ NÁMĚSTÍ – SVĚDEK DĚJIN**. Do křížové chodby zveme na autorskou výstavu výtvarníka **PATRIKA PROŠKA - HIC ET NUNC**, která byla zhotovena přímo pro tento prostor. Všechny tyto výstavy potrvají do 6. ledna 2022.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

Balbínovo náměstí 19/I,

384 363 661 (pracovny),

Ročník XXX. 12/2021

Registrační značka: MK ČR 11673

www.mjh.cz

Jindřichův Hradec, 377 01

E-mail: muzeum@mjh.cz